

**MARKSCHEME
BARÈME DES NOTATIONS
RESPUESTAS Y PUNTUACIÓN**

May / Mai / Mayo 2001

**Higher Level
Niveau Supérieur
Nivel Superior**

TURKISH / TURC / TURCO B

Paper / Épreuve / Prueba 1

- *One mark is allocated per question unless otherwise indicated.*
- *Un point par question sauf indication contraire.*
- *Cada pregunta tiene un valor de un punto, a menos que se indique algo distinto.*

Lütfen yazıyı okuduktan sonra aşağıdaki sorulara cevap verin:

1. Bu kısa öyküde yazar okuyucularına nasıl bir dille hitap ediyor?
..... konuşma dili /bir arkadaşına anlatır gibi. ....
  2. Öykünün konusu nedir?
..... [serbest] . . .
  3. Lokantanın sahibi hakkında ne anlatabilirsiniz?
.....[serbest; . Sarıyerli, fakir bir denizci ailesinden, bir lokantada çıraklık yapmış]. . .
  4. Andon'dan niçin bahsediliyor?
..... Çakıroğlu'nu yetiştiren, kendi hayat felsefesinin tesiri altında bırakan adam olduğu için.
	doğru	yanlış
5. Çakıroğlu, gelen grubun zenginliğini kıskanıyor.	☐	☒
6. Dördüncü satırdaki 'varoluşu' Çakıroğlu'ndan söz ediyor.	☐	☒
7. Çakıroğlu'nun lokantaya nasıl sahip olduğunu biliyoruz.	☐	☒
8. Gelen grubun zengin olduğu nasıl anlatılıyor? . . . .mücevherli, 'şık şıkıdım beyler', fularlı, rolexli		
9. Yazar, zengin adamı tarif ederken 'ayak üstü iş dehasını ispatladıktan sonra . . .' ile ne demek istiyor? ... alay ediyor - serbest . . .		
10. 'Adamın beti benzi atmış' [. C.] anlamına geliyor. C. yüzü solmuş		
11. Şimdiki hali: [2 puan] (a) . . . .[köküne kadar Egeli]. . . . [örnek]. . . . . (b) . . . . [süssüz]. . . . . [örnek]		
12. Gelecek hali: [2 puan] (a) . . . . .[dev gibi evler.] . . . . . [örnek]. . . . . (b) . . . . .[diskolar]. . . . . [örnek].		
13. Çakıroğlu, 'bu mirası, bu kültürü korumak' istediğini söylerken, miras ile neyi kastediyor?		

D

- A. lokantayı
- B. barışsever yaratıkları
- C. doğayı
- D. sade, namuslu bir yaşam tarzını

14. Çakıroğlu yanında çalışanların orfoz yiyeceklerini nasıl tahmin etti?
..... [serbest].....
15. 'İç paralayan zehirler' kimin için?
.... sokak kedi ve köpekleri için .....
16. Zenginleri korkutmak için Çakıroğlu adama neler anlatıyor?
.... kış dağlarda eşkiya, yaz hırsız ve katiller, denizde köpek balıkları . . . [örnek]
17. Yunuslar hakkında varılan sonuç nedir?
... güvercin veya sıçanlar kadar akıllı olmadıkları. . .

Okuduğunuz yazıya göre, aşağıdaki soruları bir ✓ ile doğru veya yanlış diye işaretleyin:

	doğru	yanlış
18. Bilim adamları tarafından yunusların akıllı oldukları bir gerçek olarak kabul edilmişti.	✓	☐
19. Güntürkün ve Fersen bekledikleri sonuçları elde ettiler.	☐	✓
20. Büyük beyin büyük zekâyı onaylar.	☐	✓
21. Yaptıkları araştırma sonucu yunusların çabuk öğrenme yeteneği ispatlandı.	☐	✓
22. Yunuslar hakkındaki efsaneyi özetleyin. ..... [serbest]		
23. İnsan bugün hala neden yunus balığının 'denizin en gelişmiş canlısı' olduğunu düşünüyor? ..... sevimli olmaları, yüzlerindeki ifade, suda marifetleri		
24. Yunus beyninin büyüklüğü yanında insan beyni çok pirimitif . görünüyor.....		
25. Beyinde kıvrım sayısının çokluğu yüksek zekânın işareti olarak kabul ediliyor.....		
26. Bu yazıda kalın kafalı [. B.] manasına geliyor. A. inatçı B. geri zekâlı C. beyin kabuğunun kalın olması D. anlama kabiliyetine sahip olmayan		

Aşağıda beyin kabuğu hakkında verilen bilgilerin hangilerini yazıda okudunuz? Cevabınızın harflerini kutuya yazınız: [2 puan]

27. A. Korteks, zekânın yeri olarak kabul ediliyor. **A**
B. Denizden karaya geçiş olunca beyin gelişimi duruyor.
C. Büyük beyinler basit yapılı oluyor.
D. Korteks, evrim tarihinde çok yeni bir oluşumdur. **D**
E. Yetişkinlerde beyin kabuğu inceliyor.

28. Yazının sonunda bir çelişkiden bahsediliyor. Araştırmacıları şaşırtan nedir?
.....beyinleri az gelişmiş bu hayvanların birkaç çalışmadan sonra su akrobasisinde bu kadar başarılı olmaları.....
29. Osmanlılarda bu şenlikler neden düzenleniyordu?
. . [sultan kızlarının düğünleri, şehzade doğum ve sünnetlerini kutlamak için]
30. Eleştirisini okuduğunuz bu kitabın konusu olan şenlik nedir?
. . [1720'te Sultan III. Ahmet'in dört şehzadesinin sünnet şenliği] .....
31. Vehbi, Osmanlı bir [B.].
B. şair
32. Okuduğunuz eleştiriye Esin Atıl yazmıştır.
33. Bu gibi şenlikler Osmanlılara has bir töre idi.
34. Vehbi'den sonra önemli surnameler yazılmadı.
35. Şenlikler için yapılan harcamaları araştırmak istiyorsunuz. Bugün böyle bir proje için hangi kaynaklar var?
. . .Topkapı Sarayı Müzesi'nde eksiksiz listeler bulunuyor. .
36. .... Sultan .....
37. .... meydana .....
38. .... sunulması .....
39. .... canbaz .....
40. Dr. Esin Atıl, Surname'nin en ilgi çekici özelliklerinden biri olarak nitelediği nedir?
. . [şairin çizdiği resimlerin öyküyü anlatış tekniği]
41. Lâle Devri'nde padişah kimdi?
..... III. Ahmet .....
42. Yazara göre, Lale Devri'ne başka bir açıdan da bakmak lâzım. Lütfen açıklayın.
..... [bu devri aynı zamanda Osmanlı tarihinde modern bir çağın başlangıcı, aydınlatma ve reformların denendiği bir dönem.] .....
43. Lâle Devri çok kısa süren bir devirdi. Yazıda bu devrin kısalığı neye benzetiliyor?
..... [kelebeğin yaşamı] .....
44. Yazının başlığını nasıl tamamlarsınız?
"Ne Avrupa eski Avrupa, . ne Türkiye eski Türkiye" .....
45. "Kara kaşlar, kara gözler" kimin?
..... Türklerin .....

46. Yazara göre Türkiye'nin üvey adaylığa alınmasının nedeni
- A. Avrupa'da olmamasıdır. **D**
B. ekonomisinin zayıf olmasıdır.
C. nüfusunun çok genç olmasıdır.
D. üyelik ölçüsünün yalnız GSMH'ye dayanmamasıdır.
47. Bu yazıda "vurgun olmak"
- A. aşık olmak demektir. **A**
B. vurulmuş olmak demektir.
C. vurmuş olmak demektir.
D. işaretlenmiş olmak demektir.
48. Bu yazıdan, Türkiye'de kişi başına düşen gelir hakkında ne öğreniyoruz?
..... **düşük olduğu/ilk yirmi ülke arasına girmiyor** .....
49. Yazıya göre dünya ekonomi sıralamasında Türkiye' nin yeri nedir?
..... **dünyanın en büyük 16. ekonomisi** .....
50. [2] .....genç nüfusu .....
51. [3] ..... deneyimli ordusu .....
52. [4] ..... su kaynaklarının bulunması .....
53. [5] ..... gelişen sanayisi .....
54. [6] ..... konumu itibariyle bir ticaret köprüsü olması .....
55. Yazar 'ciddi ekonomistler de şairler, ressamalar kadar hayal kurabilirler' ile ne demek istiyor?
..... **[serbest]** .....
56. Yazar niçin Türkiye'nin durumunu üç futbolcunun durumuna benzetiyor?
..... **[serbest]** .....
57. "Türkiye genç nüfusu ile nüfusu sistematik olarak azalan yaşlı Avrupa'nın en makul geleceğidir." Bu düşünceyi kendi sözlerinizle aktarın. Birden fazla cümle **olabilir**.
[Türkiye'nin nüfusu genç | Avrupa'nın nüfusu yaşlı ve gittikçe azalıyor | bundan dolayı Türkiye, Avrupa'nın geleceği |] cevapta bu üç düşünce bulunmalı
-